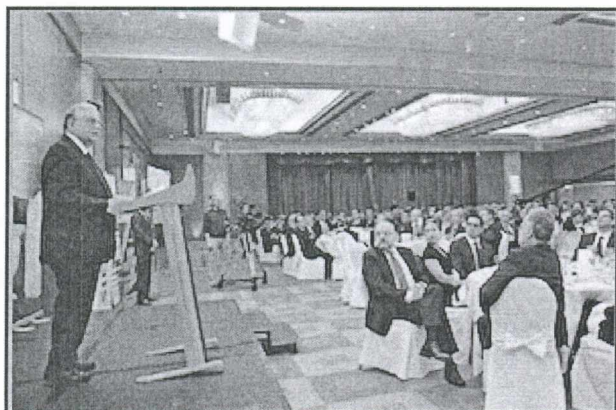

σε 3 τρώει το μονόπλο
σε 2 Αίτια της κρίσης

- Πρωθυπουργός της Ελλάδας - <http://www.primeminister.gov.gr> -

Ομιλία του Πρωθυπουργού Λουκά Παπαδήμου σε εκδήλωση του Ελληνογερμανικού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου

[1]Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Πρέσβεις, κυρίες και κύριοι,

Σας ευχαριστώ για την πρόσκλησή σας να απευθυνθώ στην ετήσια αυτή εκδήλωση του Ελληνογερμανικού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, ενός θεσμού με μακρά και διακεκριμένη παρουσία στη χώρα μας. Είναι ιδιαίτερη η χαρά μου να βρίσκομαι σήμερα εδώ.

Το 2005 είχα μιλήσει ξανά στο Επιμελητήριό σας. Αναζήτησα την ομιλία μου εκείνη, περιεργός να θυμηθώ τι έλεγα. Είχα θέσει τότε, μεταξύ άλλων, το ερώτημα εάν οι παρατηρούμενες αποκλίσεις πληθωρισμού και ανταγωνιστικότητας μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης αποτελούν λόγο ανησυχίας.

Είχα απαντήσει καταφατικά στο ερώτημα αυτό τότε, και η απάντηση θα ήταν ακόμα πιο έντονα καταφατική σήμερα.

Ποτέ τα τελευταία χρόνια οι διμερείς ελληνογερμανικές σχέσεις δεν ήταν τόσο στενές, ανεπτυγμένες σε διαφορετικά επίπεδα και με τόσο μεγάλη σημασία για το μέλλον του τόπου. Οι δεσμοί της Ελλάδας και της Γερμανίας στα πλαίσια της ΕΕ και του κοινού νομίσματος είναι πολλαπλοί. Ειδικότερα στενές είναι οι εμπορικές σχέσεις. Η Γερμανία είναι ο σημαντικότερος εταίρος της Ελλάδας στις εξαγωγές αλλά και η πρώτη χώρα προέλευσης των εισαγωγών μας. 144 γερμανικές επιχειρήσεις με περίπου 37.000 υπαλλήλους έχουν επενδύσεις στην Ελλάδα. 50 ομάδες ελληνογερμανικής φιλίας δραστηριοποιούνται στη Γερμανία. Οι σχέσεις μας δεν είναι μόνο σχέσεις αμοιβαία επωφελούς συνεργασίας αλλά και σχέσεις πνευματικής εγγύτητας, αληθινής εκτίμησης και φιλίας. Και οι δεσμοί μας έχουν ισχυρά θεμέλια, για να αντέχουν τα αρνητικά στερεότυπα που κάποιοι κύκλοι στις δύο κοινωνίες μας, ιδίως τον τελευταίο καιρό, τείνουν να ανασύρουν.

Σε έναν κόσμο παγκοσμιοποίησης, η Γερμανία συνιστά πρότυπο εξαγωγικά προσανατολισμένης οικονομίας με ξεχωριστά χαρακτηριστικά. Είναι μια κοινωνική οικονομία της αγοράς, παραδοσιακά βασισμένη στις αρχές της δημοσιονομικής πειθαρχίας, της νομισματικής σταθερότητας, και της εξωστρέφειας. Είναι μια οικονομία εντυπωσιακών εξαγωγικών επιδόσεων, που αναπτύσσεται στηριζόμενη στην παραγωγή υψηλής ποιότητας διεθνώς ανταγωνιστικών αγαθών, με ένα υψηλής κατάρτισης εργατικό δυναμικό. Είναι επίσης μια μεταπολεμική κοινωνία που έχει μάθει να διευθετεί τις κοινωνικές και πολιτικές αντιπαράθεσεις μέσα από μια λογική αναζήτησης συναινέσεων και αμοιβαίων συμβιβασμών, που εξασφαλίζουν ένα περιβάλλον οικονομικής και κοινωνικής σταθερότητας, το οποίο ευνοεί τις μακροπρόθεσμες επενδύσεις και την ανάπτυξη. Είναι μια χώρα που εργάζεται διαχρονικά, στην πρώτη γραμμή ευθύνης, για την έμπρακτη στήριξη της Ευρωπαϊκής ιδέας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι έχουμε πολλά να μάθουμε από την Γερμανία.

Η χώρα μας περνά την μεγαλύτερη οικονομική δοκιμασία των τελευταίων δεκαετιών. Η περίοδος που διανύουμε είναι η πιο κρίσιμη για την πορεία της ελληνικής οικονομίας. Όπως ξέρετε, βρίσκονται σε εξέλιξη οι διαβουλεύσεις για την εθελούσια αναδιάρθρωση του δημόσιου χρέους που διακρατούν οι ιδιώτες επενδυτές. Εάν η διαδικασία του PSI ολοκληρωθεί επιτυχώς, ένα σημαντικό δημοσιονομικό βάρος θα φύγει από τις πλάτες της χώρας. Από τη μεγάλη μείωση του χρέους και του ετήσιου κόστους εξυπηρέτησής του θα εξοικονομηθούν πόροι που μπορούν να στηρίξουν την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή.

Στα μέσα Ιανουαρίου – την επόμενη βδομάδα – ξεκινά η διαπραγμάτευση με τους Ευρωπαίους εταίρους και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, για τη διαμόρφωση ενός αξιόπιστου προγράμματος οικονομικής προσαρμογής για την περίοδο 2012-15. Η συμφωνία για τη μείωση του δημόσιου χρέους, μια σύνθετη διαδικασία από μόνη της, δεν μπορεί να ολοκληρωθεί και να εφαρμοστεί χωρίς να κλείσει η διαπραγμάτευση για το νέο οικονομικό πρόγραμμα της χώρας.

Από την επιτυχή κατάληξη των διαπραγματεύσεων αυτών και την ψήφιση της νέας δανειακής συμφωνίας εξαρτάται πλήρως η συνέχιση της χρηματοδότησης της χώρας, η στήριξη της οικονομίας και του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Εξαρτάται επίσης και η υλοποίηση της συμφωνίας μείωσης του

δημόσιου χρέους στα πλαίσια του PSI. Καμία συμφωνία δεν μπορεί να σταθεί από μόνη της, η μια είναι προϋπόθεση της άλλης.

Δυο είναι οι κύριοι σκοποί του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής: Πρώτον, η δημοσιονομική εξυγίανση. Ειδικότερα μέσα στο 2012 επιδιώκουμε ο προϋπολογισμός να έχει πρωτογενές πλεόνασμα, ώστε να σταθούμε στα πόδια μας χωρίς να δημιουργούμε νέο δημόσιο χρέος. Στόχος φιλόδοξος αλλά πραγματοποιήσιμος, αρκεί να εργαστούμε γι' αυτόν σκληρά και συστηματικά. Ο δεύτερος κύριος σκοπός είναι η αποκατάσταση, και στη συνέχεια περαιτέρω βελτίωση, της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Η επίτευξη αυτών των δύο σκοπών δεν συνιστά απλώς υποχρέωση απέναντι στους Ευρωπαίους εταίρους και πιστωτές μας. Είναι προϋπόθεση απαραίτητη για να βγούμε από την κρίση και την ύφεση, για να επανέλθει η οικονομία σε τροχιά βιώσιμης ανάκαμψης και να μειωθεί η ανεργία.

Προετοιμαζόμαστε μεθοδικά για τις συζητήσεις με την τρόικα. Πρωταρχική προϋπόθεση προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαπραγμάτευση αυτή με τρόπο επωφελή για την Ελλάδα είναι η κυβέρνηση μας να έχει κλείσει όλα τα εκκρεμή κεφάλαια των δεσμεύσεων που έχουμε αναλάβει απέναντι στους εταίρους και τους διεθνείς οργανισμούς που μας χρηματοδοτούν. Αυτή είναι η απόλυτη προτεραιότητα αυτής της κυβέρνησης συνεργασίας και των πολιτικών δυνάμεων που την στηρίζουν.

Έχουμε πλήρη επίγνωση της κρισιμότητας της κατάστασης. Μέχρι να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες που προανέφερα, δηλαδή το PSI και η ψήφιση της νέας δανειακής συμφωνίας, η χώρα εξακολουθεί να βρίσκεται αντιμέτωπη με οξείς οικονομικούς κινδύνους. Μόνο όταν έχουν κλείσει επιτυχώς οι δύο αυτές διαδικασίες θα μπορούμε να πούμε ότι η χώρα πατάει πια σε στέρεο έδαφος.

Πολλοί διερωτώνται γιατί η χώρα μας διέρχεται τη χειρότερη οικονομική κρίση της μεταπολεμικής περιόδου. Γιατί φτάσαμε εδώ που φτάσαμε.

Ασφαλώς οι αιτίες της ελληνικής οικονομικής κρίσης δεν αφορούν μόνο την εγχώρια οικονομία. Ασφαλώς είχαν καθοριστικό αρνητικό ρόλο οι δυσλειτουργίες και η ανεπάρκεια ρυθμιστικών κανόνων του παγκόσμιου χρηματοοικονομικού συστήματος, καθώς και ατέλειες στη λειτουργία του πυλώνα της οικονομικής διακυβέρνησης της ΟΝΕ. Η κρίση χρέους στην Ευρωζώνη είναι σε σημαντικό βαθμό προϊόν ανεπαρκούς οικονομικής διακυβέρνησης στη ζώνη του ευρώ. Και είναι ελπιδοφόρο ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει την κρίση κάνοντας γενναία και προσεκτικά βήματα στενότερης ενοποίησης.

Όμως, περισσότερο από κάθε άλλη οικονομία της Ευρωζώνης που αντιμετωπίζει σήμερα κρίση δημοσιονομική και δημόσιου χρέους, η κρίση της Ελλάδας είναι αποτέλεσμα εγχώριων διαρθρωτικών προβλημάτων της οικονομίας, σωρευμένων σφαλμάτων και παραλείψεων πολιτικής του παρελθόντος. Αντίθετα από άλλες χώρες, η οικονομική κρίση της Ελλάδας δεν προήλθε από τον χρηματοπιστωτικό αλλά από τον δημόσιο τομέα. Δεν ήταν αποτέλεσμα συσσώρευσης ιδιωτικού χρέους και συνακόλουθης μετατροπής του σε δημόσιο χρέος, αλλά αποτέλεσμα εξαρχής διογκωμένου δημόσιου χρέους, σωρευτικού επακόλουθο χρόνιων δημοσίων ελλειμμάτων. Όταν η παγκόσμια χρηματοοικονομική κρίση ενέσκηψε, βρήκε μια ελληνική οικονομία εξαιρετικά ευάλωτη από τις χρόνιες δημοσιονομικές ανισορροπίες. Και για αυτό η χώρα έχει ένα τεράστιο πρόβλημα χρέους. Είναι προφανές ότι η δυσμενής αυξητική τάση του χρέους πρέπει να αντιστραφεί. Η ανάπτυξη και η απασχόληση δεν μπορούν να επανέλθουν χωρίς την αποκατάσταση ενός περιβάλλοντος δημοσιονομικής σταθερότητας και αξιοπιστίας.

Η σημερινή παρατεταμένη ύφεση της ελληνικής οικονομίας δεν είναι μόνο αποτέλεσμα της μείωσης της εγχώριας ζήτησης, παρότι αναμφίβολα επιτείνεται από την περιοριστική δημοσιονομική πολιτική και από την επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας. Η ύφεση της ελληνικής οικονομίας αντανακλά σε μεγάλο βαθμό τη χαμηλή της ανταγωνιστικότητα. Όσο η χώρα αδυνατεί να πουλήσει προϊόντα και υπηρεσίες στη διεθνή αγορά, αλλά και εγχώρια προϊόντα στην ελληνική αγορά, όσο η οικονομία παραμένει μη ανταγωνιστική, τόσο επιχειρήσεις θα κλείνουν και η ανεργία θα αυξάνεται. Προκειμένου να ανακάμψει η οικονομία και να πετύχουμε σταθερούς ρυθμούς ανάπτυξης, πρέπει να βελτιώσουμε τις εξαγωγικές επιδόσεις, και αυτό απαιτεί βελτιώσεις ανταγωνιστικότητας και μείωση του σχετικού κόστους των εγχώριων προϊόντων και υπηρεσιών.

Όπως καταδεικνύει η περίπτωση της Γερμανίας, αλλά και πολλών άλλων οικονομιών - μικρών και μεγάλων - βιώσιμη και σταθερή ανάπτυξη μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την βελτίωση των «καθαρών» εξαγωγικών επιδόσεων, δηλαδή από τη μια πλευρά την αύξηση των εξαγωγών και παράλληλα την ενίσχυση προϊόντων και υπηρεσιών, που προσφέρονται στο εσωτερικό της χώρας, προκειμένου να περιοριστούν οι εισαγωγές. Οι εξαγωγικές επιδόσεις είναι βασικός μοχλός ανάπτυξης σε μια μικρή και ανοιχτή οικονομία. Αυτός είναι ο στρατηγικός προσανατολισμός της Ελλάδας.

Σύμφωνα με δημοσιευμένους δείκτες, κατά την περίοδο 2001-2009, η σωρευτική απώλεια ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας έναντι των εταίρων της στην Ευρωζώνη, βάσει του σχετικού κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος, έφθασε το 23%. Αυτή η απώλεια ανταγωνιστικότητας αποτυπώνεται στο έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών, που παρά τη μείωση που σημειώθηκε κατά τα τελευταία δύο έτη παραμένει σε υψηλό επίπεδο ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Ένα μέρος της χαμένης ανταγωνιστικότητας της πρώτης δεκαετίας της χώρας μας στη ζώνη του ευρώ, με όρους μοναδιαίου κόστους εργασίας, έχει ήδη ανακτηθεί τα τελευταία 2 χρόνια. Και το εμπορικό έλλειμμα βρίσκεται σε πτωτική πορεία. Είναι αναγκαίο όμως να εντείνουμε περαιτέρω τις προσπάθειες, για να κερδίσουμε το χαμένο έδαφος.

Πρέπει να επισημανθεί ότι η πτώση ανταγωνιστικότητας της προηγούμενης περιόδου συμβαδίζει με το γεγονός ότι οι Έλληνες εργαζόμενοι είναι από τους πιο σκληρά εργαζόμενους στην Ευρωζώνη, σε όρους ετήσιων ωρών εργασίας. Το 2009 ο μέσος Έλληνας εργαζόταν κατά μέσο όρο 2120 πραγματικές ώρες ετησίως, έναντι 1770 του μέσου Ιταλού, 1720 του Πορτογάλου, 1650 του μέσου Ισπανού, 1550 του Γάλλου και 1390 του Γερμανού. Αυτό βέβαια εν μέρει οφείλεται στο υψηλό ποσοστό της αυτοαπασχόλησης και στον μεγάλο αριθμό πολύ μικρών και οικογενειακών επιχειρήσεων στην ελληνική οικονομία. Είναι δηλαδή χαρακτηριστικό που συνδέεται με τη σχετική εσωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας.

Επομένως, αντίθετα προς διάφορα διαδεδομένα αρνητικά στερεότυπα, είμαστε ένας σκληρά εργαζόμενος λαός. Πρέπει να γίνουμε και πιο αποτελεσματικοί. Υπάρχουν σημαντικά περιθώρια για αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας, παρά τις σχετικές βελτιώσεις κατά την πρόσφατη περίοδο.

Συνοπτικά, επομένως, η οικονομική κρίση που αντιμετωπίζει η χώρα είναι κυρίως, αλλά όχι μόνο, αποτέλεσμα της υπερχρέωσης του δημόσιου τομέα. Είναι επίσης αποτέλεσμα ανισορροπιών που διογκώθηκαν επί σειρά ετών, λόγω και ενός στρεβλού μοντέλου οικονομικής μεγέθυνσης που βασίστηκε στην εσωτερική ζήτηση και κατανάλωση, με αποτέλεσμα την αύξηση των εισαγωγών και του εξωτερικού δανεισμού.

Φτάσαμε λοιπόν εδώ που φτάσαμε γιατί αποτύχαμε σε δύο κύρια μέτωπα, το δημοσιονομικό και το μέτωπο της ανταγωνιστικότητας. Και σε αυτά τα δύο μέτωπα επικεντρώνονται σήμερα οι προσπάθειες οικονομικής προσαρμογής. Με ορισμένα σημαντικά ως τώρα αποτελέσματα, αλλά με δύσκολο και ανηφορικό ακόμα δρόμο μπροστά μας.

Δεν πρέπει να υποτιμηθεί το μέγεθος της προσαρμογής που έχει ήδη επιτευχθεί και η πρόοδος που η χώρα έχει επιτελέσει. Ένα δημόσιο έλλειμμα που ξεπερνούσε το 15% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος στο τέλος του 2009, συρρικνώθηκε κατά 6 περίπου εκατοστιαίες μονάδες.

Επίτευγμα καθόλου αμελητέο, εάν λάβει κανείς υπόψη το βάθος της ύφεσης. Το κυκλικό προσαρμοσμένο, διαρθρωτικό δημόσιο έλλειμμα εκτιμάται από την Eurostat στο 5,3% του ΑΕΠ για το 2011, έχοντας σημειώσει πολύ σημαντική μείωση μέσα σε δύο χρόνια. Οι εργαζόμενοι στο δημόσιο τομέα μειώθηκαν κατά 82.400 το 2010 (10% του συνόλου) και εκτιμάται ότι θα έχει σημειωθεί περαιτέρω καθαρή μείωση κατά τουλάχιστον 50.000 επιπλέον άτομα ως το τέλος του 2011. Όλα αυτά δείχνουν μια χώρα που προσπαθεί να εξυγιάνει το δημόσιο τομέα, παρά τις αδυναμίες.

Αργά και κοπιαστικά η χώρα ανακτά ανταγωνιστικότητα. Το μοναδιαίο κόστος εργασίας, που επιβαρύνθηκε υπέρμετρα σε σχέση με τους εταίρους μας κατά την πρώτη δεκαετία μέσα στο ευρώ, μειώθηκε κατά περίπου 5% το 2010-11. Έχουμε όμως ακόμα δρόμο να διανύσουμε στο πεδίο αυτό.

Τα ζητήματα ανταγωνιστικότητας που αφορούν μεταξύ άλλων και το μισθολογικό κόστος εργασίας έχουν τεθεί στο τραπέζι, και η κυβέρνηση αναμένει τα αποτελέσματα της συλλογικής διαβούλευσης των κοινωνικών εταίρων.

Σημαντικές μεταρρυθμίσεις έχουν επιτευχθεί και άλλες προωθούνται: στο ασφαλιστικό σύστημα, για τη διασφάλιση της βιωσιμότητάς του στην αγορά εργασίας για τη στήριξη της απασχόλησης, στα κλειστά επαγγέλματα, για να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός, καθώς και μεταρρυθμίσεις για τη διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας, και την αποτελεσματικότερη λειτουργία του κράτους και της δικαιοσύνης. Στην τοπική αυτοδιοίκηση, ο Καλλικράτης μείωσε τους περίπου 1.000 δήμους στο ένα τρίτο, τους υφιστάμενους τοπικούς φορείς κατά 4.000 και τους 30.800 εκλεγμένους αξιωματούχους σε 16.660.

Άλλες μεταρρυθμίσεις αφορούν την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, τον τομέα της υγείας, με μεγάλη μείωση των σχετικών δαπανών, εξορθολογισμό της οργάνωσης και εφαρμογή του συστήματος ηλεκτρονικής συνταγογράφησης. Επίσης απλοποιήθηκε η έναρξη λειτουργίας νέων επιχειρήσεων από 19 σε 1 εργάσιμη ημέρα. Το αναπτυξιακό νομοσχέδιο που εγκρίθηκε χθες από το Υπουργικό Συμβούλιο αποσκοπεί σε ουσιαστική βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος με πλήθος ρυθμίσεων, όπως την απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης των επιχειρήσεων και των διαδικασιών άσκησης εξαγωγικών δραστηριοτήτων. Με το ίδιο νομοσχέδιο επιτεύχθηκε η συνολική άρση του καμποτάζ.

Γενικότερα, επιταχύνουμε την ολοκλήρωση της νομοθέτησης και υλοποίησης των δεσμεύσεων της χώρας, εν όψει της επερχόμενης νέας επικαιροποίησης του μεσοπρόθεσμου προγράμματος.

Τέλος, θα ήθελα να σημειώσω ότι το έτος 2011 έκλεισε με μια σημαντική επιτυχία, Ο στόχος του Μνημονίου για τα αιτήματα πληρωμών στα πλαίσια απορρόφησης των κονδυλίων του ΕΣΠΑ ικανοποιήθηκε κατά 99%, καθώς πραγματοποιήθηκαν αιτήματα πληρωμής συνολικού ύψους 3,30 δις ευρώ έναντι στόχου του Μνημονίου 3,35 δις ευρώ. Οι προσπάθειες παράγουν καρπούς. Αλλά πολλά ακόμα μένει να γίνουν.

Παρά το μέγεθος της προσπάθειας, τα ως τώρα αποτελέσματα υπολείπονται των φιλοδοξιών μας. Κατά τους επόμενους 2 μήνες η κυβέρνηση θα προχωρήσει με αποφασιστικότητα στην ολοκλήρωση των

εκκρεμουσών υποχρεώσεων απέναντι στους εταίρους και τους διεθνείς οργανισμούς. Ο προϋπολογισμός του 2012 είναι ιδιαίτερα φιλόδοξος, με στόχο, όπως είπα, ένα μικρό πρωτογενές πλεόνασμα.

Προϋπόθεση για να επιτύχουμε είναι η διατήρηση του πνεύματος εθνικής ενότητας που οδήγησε στην παρούσα κυβέρνηση συνεργασίας. Εκφράζει η κυβέρνηση αυτή, την αποφασιστικότητα της μεγάλης πλειοψηφίας του ελληνικού λαού να διατηρήσει τη χώρα στο δρόμο της ευρωπαϊκής σταθερότητας, στην Ευρωπαϊκή οικογένεια των κοινών υπερεθνικών θεσμών και του κοινού νομίματος. Και εκφράζει επίσης τη δέσμευση να ανταποκριθούμε στις υποχρεώσεις που αναλάβαμε απέναντι στους εταίρους μας, και να αξιοποιήσουμε αυτή την κρίση ως ευκαιρία να διορθώσουμε την οικονομία μας και να την καταστήσουμε ανταγωνιστική.

Αρκετοί αισθάνονται ότι βρισκόμαστε ακόμα σε ένα σκοτεινό τούνελ. Η χώρα εισήλθε ήδη στον πέμπτο χρόνο ύφεσης και η ανεργία ξεπέρασε το 17%. Είναι δύσκολο για ορισμένους να διακρίνουν το φως στην άκρη του τούνελ. Άλλοι πάλι πιθανόν να αναζητήσουν το φως σε μια φανταστική αντιστροφή της πορείας. Όμως επιστροφή σε μια μη διατηρήσιμη κατάσταση υψηλών ελλειμμάτων και υπερχρέωσης, αντιπαραγωγικής μεγέθυνσης με κατανάλωση και φτηνά δανεικά δεν υπάρχει. Αντίθετα, η συνέχιση της προσπάθειας προσαρμογής είναι η μόνη πορεία διεξόδου. Σε ένα νέο βιώσιμο υπόδειγμα οικονομικής ανάπτυξης, επενδύσεων και απασχόλησης, στηριγμένο στην εξωστρέφεια, που θα παράγει υπηρεσίες και προϊόντα διεθνώς ανταγωνιστικά.

Προϋπόθεση όμως να πετύχουμε την ανάκαμψη, να περάσουμε στη διαδικασία της βιώσιμης ανάπτυξης, είναι να ολοκληρώσουμε την ταυτόχρονη προσπάθεια δημοσιονομικής εξυγίανσης και διαρθρωτικών αλλαγών. Δεν υπάρχει ελπίδα ανάκαμψης χωρίς προηγούμενη εξάλειψη των δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Και δεν υπάρχει μετάβαση σε ανάπτυξη που να είναι διατηρήσιμη, χωρίς απελευθέρωση της οικονομίας μας από διαρθρωτικές στρεβλώσεις, γραφειοκρατικές αγκυλώσεις, και αντιπαραγωγικές ρυθμίσεις που συμπίεζαν το παραγωγικό της δυναμικό.

Θα υπάρξει προοπτική και έξοδος από την κρίση, εφόσον ολοκληρώσουμε το πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής της χώρας. Μπορούμε, μεταφέροντας την έμφαση του προγράμματος προσαρμογής από την επιβάρυνση των φορολογουμένων, που πια τείνουν να εξαντλήσουν τη φοροδοτική τους ικανότητα, στη μείωση των δαπανών του κράτους και στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις.

Ορισμένοι αναρωτιούνται: θα μπορέσει η ελληνική οικονομία να εξέλθει από την αναμενόμενη ύφεση του 2012; Υπάρχουν βέβαια μεγάλες αβεβαιότητες. Υπάρχουν όμως και σημαντικές θετικές ενδείξεις που στηρίζουν την πρόβλεψη οικονομικής ανάκαμψης το 2013. Πρώτον, αναμένεται περαιτέρω αύξηση των εξαγωγών. Δεύτερον, δεν αναμένεται μείωση των μισθών και συντάξεων το 2013. Τρίτον, τα μεγάλα έργα θα ξαναμπούν μπροστά και θα επιταχυνθεί η απορρόφηση των πόρων του ΕΣΠΑ ενισχύοντας την απασχόληση και βελτιώνοντας το επενδυτικό κλίμα.

Θα ήθελα να εξάρω ιδιαίτερα την τεχνική βοήθεια που προσφέρουν οι εταίροι για την αναδιοργάνωση του δημόσιου τομέα με τη συνδρομή της task force. Η Ομάδα Δράσης, με επικεφαλής τον Χόρστ Ράιχενμπαχ, προσφέρει πολύτιμες υπηρεσίες στην αναδιοργάνωση του κράτους και των υπηρεσιών του, και την ολοκλήρωση έργων που συμβάλλουν άμεσα στην ανάπτυξη, ιδίως έργων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ.

Θα ήθελα επίσης να αναφέρω ένα από τα σημαντικότερα πεδία ελληνογερμανικής συνεργασίας με το πρόγραμμα «Ήλιος», μία ελληνική αναπτυξιακή πρόταση και φιλόδοξη επενδυτική πρωτοβουλία, υπολογιζόμενου ύψους περίπου 20 δις ευρώ. Προβλέπει την παραγωγή ηλιακής ενέργειας στην Ελλάδα, με τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση εγχώριας τεχνολογίας και τεχνογνωσίας, και την εξαγωγή της σε χώρες της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης. Στόχος είναι η προσέλκυση ευρωπαϊκών επενδυτικών κεφαλαίων προς όφελος της ελληνικής οικονομίας. Το πρόγραμμα «Ήλιος» θα μπορούσε να δημιουργήσει μεταξύ 30.000 και 60.000 θέσεις εργασίας. Το πρόγραμμα «Ήλιος» είναι σημαντικό, όχι μόνο μέσα στο γενικότερο πλαίσιο ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας αλλά και διότι σηματοδοτεί το είδος της αλλαγής στο αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας κατά τρόπο που θα αξιοποιεί πλήρως τα συγκριτικά πλεονεκτήματά της.

Θα ήθελα τέλος να τονίσω emphaticά ότι το μέλλον της Ελλάδας είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένο με την Ενωμένη Ευρώπη και το ευρώ. Αυτή είναι η ακράδαντη πεποίθηση και αποφασιστική βούληση του ελληνικού λαού. Προσβλέπουμε στη στενότερη οικονομική ενοποίηση της Ευρωζώνης, η οποία είναι αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία της νομισματικής ένωσης. Δεν μπορεί να υπάρξει περαιτέρω οικονομική ενοποίηση χωρίς διασφάλιση της δημοσιονομικής πειθαρχίας. Η δημοσιονομική σύγκλιση είναι ένα ακόμα βήμα προς την πραγματική οικονομική εμβάθυνση της Ευρωζώνης. Στα επόμενα βήματα αυτής της πορείας προσβλέπουμε σε πολιτικές που θα ενισχύουν την συνοχή στο εσωτερικό της Ευρωζώνης. Δεν πρέπει όμως να ξεχνάμε ότι η εθνική δημοσιονομική υπευθυνότητα είναι προϋπόθεση για την Ευρώπη της κοινοτικής αλληλεγγύης.

Κυρίες και κύριοι,

Η Γερμανία μετά την ενοποίηση και την ένταξη στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση κατανόησε ότι η οικονομία της έπρεπε να γίνει ανταγωνιστική. Προκειμένου να επιτύχουν αυτό το στόχο, οι γερμανικές

κυβερνήσεις, με την ευρύτερη συναίνεση της κοινωνίας, εφάρμοσαν πολιτική δημοσιονομικής πειθαρχίας (που ήταν ακόμα πιο δύσκολο να εφαρμοστεί δεδομένου του υψηλού κόστους της γερμανικής επανένωσης).

Τα συνδικάτα άσκησαν για πολλά χρόνια μισθολογική αυτοσυγκράτηση, προκειμένου να αποκαταστήσουν την ανταγωνιστικότητα της γερμανικής βιομηχανίας, να επαναφέρουν τη Γερμανία σε υψηλότερους ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης, και να μειώσουν την ανεργία. Στην προσπάθεια αυτή η Γερμανία υπέμεινε αρκετά χρόνια οικονομικής επιβράδυνσης ή στασιμότητας προτού περάσει, μέσω της ανάκαμψης των εξαγωγών της, σε υψηλούς αναπτυξιακούς ρυθμούς. Κατά το διάστημα των προσαρμογών, η Γερμανία, με τη συμφωνία των κοινωνικών εταίρων, πραγματοποίησε σημαντικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στο ασφαλιστικό της σύστημα και τις εργασιακές σχέσεις, που συνέβαλαν καθοριστικά στην αύξηση του δυνητικού προϊόντος. Χάρη σε όλες αυτές τις προσαρμογές και μεταρρυθμίσεις, που οδηγήθηκαν από διορατικές πολιτικές ηγεσίες και υπεύθυνους κοινωνικούς εταίρους, η Γερμανία, συνιστά σήμερα στέρεο υπόδειγμα ρωμαλέας οικονομίας.

Η χώρα που μεγάλο μέρος του τύπου και των αναλυτών κατά τη δεκαετία του '90 αρέσκονταν να οικτρίζουν ως τον «μεγάλο ασθενή» της Ευρώπης, στηλιτεύοντας τις στρεβλώσεις και δυσκαμψίες της οικονομίας της, διέψευσε τελικά τις Κασσάνδρες και προκάλεσε τη θετική έκπληξη.

Πιστεύω, τηρουμένων των αναλογιών, ότι και η Ελλάδα μπορεί να αποδείξει ότι ακολουθεί τώρα έναν παράλληλο δρόμο. Από την κρίση αυτή η Ελλάδα θα εξέλθει, με την αλληλεγγύη των εταίρων μας, με τις προσπάθειες της κυβέρνησης και με τις θυσίες του ελληνικού λαού. Έχουμε ήδη διανύσει τη μισή απόσταση. Εάν σταματήσουμε, θα πάνε οι θυσίες χαμένες. Εάν συνεχίσουμε με γενναιότητα το δρόμο της προσαρμογής ως το τέλος, οι κόποι του ελληνικού λαού θα δικαιωθούν. Δεν υπάρχουν οικονομικά θαύματα. Υπάρχει μόνο η σκληρή πειθαρχημένη δουλειά και η ενότητα του πολιτικού κόσμου και του ελληνικού λαού. Με αυτές τις προϋποθέσεις θα τα καταφέρουμε. Η Ελλάδα μπορεί να εκπλήξει ξανά.

Δικτυακός τόπος : <http://www.primeminister.gov.gr>

Σύνδεσμος Άρθρου: <http://www.primeminister.gov.gr/2012/01/14/7362>

URLs in this post:

[1] Image: <http://www.primeminister.gov.gr/wp-content/uploads/2012/01/Screen-Shot-2012-01-14-at-10.53.14-AM.png>